

ИЗВЕШТАЈ ЧАЧАК ДЕБАТА И ИНФО СЕСИЈА

Преговарачки процес у приступању Србије Европској унији

Друга фаза пројекта „Расправа о европској будућности Србије” настављена је и у Чачку. Инфо сесија — разговора са грађанима 4. априла и јавна дебата истог дана одржани су у оквиру пројекта „*Расправа о европској будућности Србије: глас цивилног друштва у процесу доношења одлука*“. Пројекат који финансира Делегација Европске уније у Србији, спроводи Институт за међународну политику и привреду из Београда и Европски институт из Софије.

У понедељак 4. априла разговор са грађанима одржан је испред чачанског Дома културе а дебата у скупштинској сали града Чачка. Слободан Јанковић, ко-координатор пројекта представио је укратко пројекат и сумирао кључне резултате истраживања на територији Чачка. На теме *Користи и изазови чланства у ЕУ, људска права и национална култура и идентитет у ЕУ* говорили су Димитри Пехливанов, *експерт за међународну сарадњу, члан Националног савеза општина Бугарске, предавач Европских политичких наука на Институту за јавну управу у Софији* кога је као стручњака ангажовао партнер на пројекту Европски институт из Софије и *др Миша Ђурковић, виши научни сарадник Института за Европске студије, из Београда*.

Миша Ђурковић је дао акценат на културну политику ЕУ и културни идентитет у земљама чланицама и земљама кандидатима за ЕУ у свом излагању и током разговора са грађанима. Ова тема изабрана је јер је један од резултата упитника био тај да део ОЦД у европским интеграцијама Србије види проблем за очување културног идентитета и традиција. Пехливанов је поновио мото ЕУ „*Unified in diversity*” — *уједињени у различитости*.

У оквиру разговора са грађанима, Пехливанов је навео неколико примера када је Бугарска успела да наметне своје ставове у погледу националне културне политике, као што је писање *евро* а не *еуро* за заједничку монету и увођење ћирилице у ред званичних писама ЕУ.

Истраживање на територији града Чачка представио је менаџер пројектног истраживачког тима, проф. др Владимир Гречић. На основу истраживања спроведеног са удружењима грађана на територији општине Чачак, а која се у свом деловању баве и неким аспектима политика и деловања ЕУ, спроведена су у септембру и октобру 2010. На основу њих изабране су и горе наведене теме за разговор са грађанима и каснију дебату са представницима организација цивилног друштва и локалне самоуправе. Гречић је истакао потребу укључења што више људи и организација у постизање стратешког циља, укључења Србије у ЕУ. Слободан Јанковић је укратко представио конкретне резултате теренског истраживања односа локалних ОЦД спрам европских интеграција у ЕУ. Већина испитаних организација као и на територији осталих округа и општина, залаже се за улазак земље у ЕУ. Док је Пехливанов указивао на проблематику из привредног развоја, Миша Ђурковић је на дебати представио неколико геополитичких визија уређења ЕУ из чега проистичу и размимоилажења унутар саме организације, попут односа према Русији и Турској те унутрашње политичке институционализације.

На дебати су грађани и представници цивилног друштва постављали и питања односа уласка Србије у ЕУ и статуса КиМ, затим темпа примене законодавства ЕУ из области заштите на раду и спречавања мобинга. Уместо градоначелника Чачка, представницима

ОЦД и заинтересованим грађанима обратио се помоћник градоначелника Чачка Митровић, за економски развој и заштиту животне средине.

Представник ЦЕСИД-а је указао да су на локални синдикати запослених бројнији од УГ Српски сабор Двери, које је учествовало у истраживању за разлику од синдиката. Међутим, синдикати који шире спадају у УГ ипак се не могу сматрати релевантним за истраживање ОЦД које се баве питањима европских интеграција, јер то не спада у њихов ужи ни шири делокруг активности. Поред ове опаске, представник огранка ЦЕСИД, указао је на њихово деловање, пројекте са синдикатима и другим организацијама. Он је навео проблем који мучи све или већину удружења грађана у Чачку, а то је недостатак простора.

Представник организације No Mobing, поставио је питање односа квалитета живота и стандарда те нивоа корупције током владавине Тодора Живкова и данас када је Бугарска чланица ЕУ. Представник Српског сабора двери поставио је неколико питања: како слободно тржиште утиче на пољопривредни развој Бугарске у светлу већих субвенција у старим земљама чланицама, те расте ли евроскептицизам и евроскептички покрет у ЕУ. Он је поставио и питање, да ли ЕУ алтернативу.

Одговори на питања били су вишедимензионални указујући на стални развој ЕУ, као и на често јако негативне последице привредне и друштвене транзиције. Миша Ђурковић је навео да докле год чланство доноси више користи, земље ће остати чланице. Оне којима је боље без учлањења и нису чланице попут Норвешке и Швајцарске. Поводом алтернатива, Ђурковић је навео да је највећи камен спотицања питање статуса јужне српске покрајине. Заинтересована грађанка поставила је питање да ли је Бугарска и у којој мери донела друштвено корисно законодавство на притисак ЕУ. Пехливанов је навео да Бугарска нема посебан закон о финансирању политичких партија али су одредбе део других закона који су у сваком случају усаглашени за европским правом.

Помоћник градоначелника Чачка, запитао се да ли ће учлањење Србије у ЕУ довести до повећања природног прираштаја код домицилног становништва због подизања стандарда. Јанковић је указао да чланство у ЕУ није елемент који утиче на повећање природног прираштаја и да су многе нове чланице забележиле повећани пад наталитета након учлањења у ЕУ.

Професор Владимир Гречић закључио је дебату и истакао неколико закључака дебате. 1) Оно што се наметнуло јесте неопходност даљих јавних дебата, 2) приметио је да је на локалну често подцењен значај удружења грађана; 3) медијска покривеност деловања ОЦД на овом плану није довољна; 4) Критички дијалог је неопходан све више како би се осветлиле све стране придруживања ЕУ а разумели и конкретне користи; 5) Коначно, дебата је показала да је потребно добро осмислити и спровести политику ефикасне децентрализације земље.